

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

22 1426 016 843 970 6

BUDAKÖRNYÉKI JÁRÁSBÍRÓSÁG

a Budakörnyéki Járásbíróság
mint elsőfokú bíróság útján1146 Budapest, Thököly út 97-101.
1443 Budapest, Pf. 177.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám:	IV/ 0 1 3 2 5 - 0 / 2023	
Érkezett:	2023 JÚN 20.	
Érkezés módja		
☐ POSTÁN	☐ @	EGYÉB:
Bldány:	Melléklet:	Kezelőiroda:
1	17	lu

2023 JÚN. 13

Érk. módja: postán / gyűjtőládába /
személyesen / faxon / e-mailenÜgyszám:

Melléklet:

12 P 20048 / 2019. / 93.
1 dbonid + 1x12 melléklet
ju.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] mint indítványozó (továbbiakban: Indítványozó) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (továbbiakban Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtett indokok és a mellékelt 11 db dokumentum alapján szíveskedjen

a/ megállapítani a Budakörnyéki Járásbíróság előtt 12.P.20.048/2019 számon I fokon, valamint a Budapest Környéki Törvényszéken I.Pf. 20.546/2021 számon II. fokon folyamatban volt eljárásokban a bizonyításhoz felhasznált szakértői vélemények elkészítéséhez, illetve a szakvéleményt elkészítő igazságügyi pszichológus szakértő kijelöléséhez alkalmazott jogszabály, az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló 9/2006. (II. 27.) IM rendelet 2. melléklet 21. pontjának Alaptörvény-ellenességét és az Abtv. 41. §-nak megfelelően szíveskedjen megsemmisíteni ezen Alaptörvénnyel ellentétes jogszabályi rendelkezést, mert egyrészt sérti az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdését, másrészt az az alapján történt bíróság általi szakértői kirendelés és vizsgálat - a nem megfelelő, azaz nem a szakértő képesítése szerinti korosztály vizsgálata során - sérti a vizsgáló szakértő által vizsgált személynek a személyes adataihoz való védelmét, így az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdését, illetve

b/ megállapítani a Budapest Környéki Törvényszéken mint másodfokú bíróságon a régi Pp. alapján folyamatban volt polgári peres eljárást befejező I.Pf. 20.546/2021/78. számú csatolt jogerős ítéletének (P/11 melléklet) – beleértve a Budakörnyéki Járásbíróság 12.P.20.048/2019/78 sz. ítéletét (P/6 melléklet) is - Alaptörvény-ellenességét az ítélethez felhasznált szakvélemény mint bizonyíték igazságügyi szakértő elkészítőjének a kirendeléséhez felhasznált jogszabályi rendelkezésnek az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdésébe ütközése miatt, és ezért az Abtv. 43. §-nak megfelelően szíveskedjen azt megsemmisíteni, mert sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy mondja ki, hogy Alaptörvény-ellenes, ha mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság olyan igazságügyi szakértői véleményt fogad el bizonyítékként, amelynek készítője nem jogosult az eljárásban feltett kérdésekre teljeskörűen szakvéleményt adni, így nem minősül az adott tárgyi ügyben az Indítványozó vonatkozásában igazságügyi szakértőnek, mert a kirendelésére, illetve a szakvélemény elkészítésére vonatkozó jogszabályi rendelkezés, azaz a 9/2006. (II. 27.) IM rendelet 2. melléklet 21. pontja az Alaptörvénybe ütközik.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy mondja ki, hogy Alaptörvény-ellenes, ha mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság az adott tárgyi ügyben az Indítványozó vonatkozásában igazságügyi szakértőnek nem minősülő személy által elkészített szakvéleményt bizonyítéknak minősíti, azt az eljárásban a döntéséhez érdemben felhasználja.

Kérem az elsőfokon eljáró bíróságot, hogy a jogerős ítélet végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig az Abtv. 53. (4) bekezdése, illetve a régi Pp. 359/C. (1) bekezdése alapján függeszse fel.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy hívja fel az elsőfokon eljáró bíróságot a jogerős ítélet végrehajtásának felfüggesztésére a régi Pp. 359/C. (2) bekezdése alapján.

1

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A tényállás és a pertörténet rövid ismertetése

1.1. a/ Indítványozó mint alperes ellen a házastársa 2017. 05. 02. napon nyújtott be keresetet a régi Pp. szerint a házasság felbontása és járulékai iránt a Budakörnyéki Járásbíróságon, mely eljárás 12.P.20.048/2019 ügyszámon volt folyamatban. Közös megegyezés hiányában a gyermekfelügyeletről a bíróságnak kellett döntenie, melyhez bizonyítékként a bíróság által a 9/2006. IM rendelet 2. melléklet 21. pontja alapján /08 számú végzésben kirendelt (**P/1 melléklet**) igazságügyi pszichológus szakértő által készített szakvéleményt kívánt beszerezni, melynek elkészítéséhez a szakértőnek a két kiskorú gyermeket és a két szülőt mint peres feleket kellett megvizsgálnia és a bíróság által feltett kérdésekre válaszolnia, melyhez mindegyik vizsgálandó személy személyes adatát elkérte és megkapta.

A kirendelt pszichológus szakértő [REDACTED] csak gyermek és ifjúsági klinikai és mentálhigiénés szakpszichológus végzettséggel rendelkezett (rendelkezik), melyről ő sem az Indítványozót, sem a másik felet, sem a bíróságot nem tájékoztatta sem a vizsgálat előtt, sem közben, sem közvetlenül utána. Nem jelezte tehát a bíróságnak azonnal, hogy ő a közhiteles nyilvántartásban szereplő egészségügyi adatai szerint csak gyermek és ifjúsági klinikai és Pmentálhigiénés szakpszichológusi működési engedéllyel rendelkezik (**P/2 melléklet**) ezért - az alábbiakban részletesen kifejtett okok alapján - felnőttek vizsgálatára vonatkozó tevékenységi engedély hiányában igazságügyi pszichológus szakértőként nem vizsgálhatja meg Indítványozót mint felnőttet, és nem minősül, mert nem minősülhet felnőttek adatait kezelő személynek és az Indítványozó személyes adatait - mint adatkezelő - nem veheti fel, de ha már felvette, mert a fentiek ellenére működési engedély hiányában mégis felvette és áladatkezelőként kezelte, nem adhatja tovább senkinek sem.

A szakértő szakirányú végzettségére és az abból fakadó következményekre Indítványozó csak azután jött rá, miután a szakértő a szakvéleményét (**P/3 melléklet**) már beadta a bíróságnak. A szakértő tehát megtévesztette Indítványozót azzal kapcsolatban, hogy jogszerűen vizsgálhatja meg Indítványozót és kezelheti az Indítványozó személyes adatait. A szakvélemény elkészülte után Indítványozó tehát észlelte a jogellenes helyzetet, valamint azt is, hogy a szakértő azért kerülhetett kirendelésre, mivel a kirendelést megalapozó jogszabályi rendelkezés, azaz a 9/2006. IM rendelet 2. melléklet 21. pontja alaptörvény-ellenes.

Ezt a tényt jelezte az eljáró I. fokú bíróságnak, valamint kérelmet nyújtott be a bíróság kérésére, hogy a bíróság kezdeményezzen az Alkotmánybíróságnál egyedi normakontrollt (**P/4 melléklet**). A kérelmet az I. fokú bíróság elutasította (**P/5 melléklet**), valamint meghozta az I. fokú ítéletét.

A felek fellebbezése folytán az ügy a másodfokú bíróság elé került, melyen a bíróság az elsőfokú eljárásban készített szakvélemény kiegészítését rendelte el (**P/7 melléklet**), szakértőnek kijelölve a korábbi szakértőt. A szakértő az Indítványozó kérelmére a perből kizárásra került, és egy másik szakértőt rendelt ki a bíróság, aki viszont csak felnőtt klinikai és mentálhigiénés szakpszichológus végzettséggel rendelkezett. Ezen a vizsgálaton Indítványozó nem vett részt. A szakvélemény mégis elkészült (**P/8 melléklet**).

Indítványozó kérelmet nyújtott be a II. fokú bíróságnak is mindezek után, hogy az kezdeményezzen az Alkotmánybíróságnál egyedi normakontrollt (**P/9 melléklet**). A kérelmet elutasította a II. fokú bíróság (**P/10 melléklet**), valamint - tekintettel az elsőfokú eljárásban beszerzett szakvéleményre is - meghozta - Indítványozóra kedvezőtlen - II. fokú ítéletét.

Részletes indokolás

Az igazságügyi pszichológus szakértői tevékenység végzéséhez szükséges képesítést meghatározó jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének bizonyítása

1. Az igazságügyi pszichológus szakértő kirendelése

Ha a bírósági eljárásban olyan szakkérdés merül fel, melynek megválaszolásához a bíróságnak az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. IRM rendelet 20. § (1) bekezdésben felsorolt esetek közül valamelyik feltárása, leírása, megállapítása, tipizálása, kategorizálása, értékelése, illetve kizárása szükséges, akkor ahhoz - a jelenlegi jogszabályi rendelkezés szerint - laikus megfogalmazás szerint igazságügyi pszichológus szakértői, jogszabályi megfogalmazás szerint kizárólag klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálatot kell lefolytatni.

Az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet

Klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálat

20. § (1) Ha a szakkérdés

a) az egészséges és az egészségestől eltérő, valamint a normán belüli és a normáltól eltérő mentális működés és személyiségvonások,

b) a speciális feladatok megoldására előnyös, illetve hátrányos személyiségvonások, képességnormák,

c) az élménybeszámolók háttérét képező lélektani folyamatok,

d) a magatartás problémák háttérében álló pszichés tényezők,

e) a pszichotraumatikus élmények következményeinek,

f) a nevelési hatások,

g) a gyermek direkt befolyásolásának, vagy bántalmazásának, illetve

h) a konfliktusos családi működésnek a szülők vagy gyermek személyiségét érintő következményeinek

feltárására, leírására, megállapítására, tipizálására, kategorizálására, értékelésére, illetve kizárására irányul, klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálatot kell lefolytatni.

20/A. § (1) *Klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálat során a szakértő kizárólag a kirendelésben megjelölt személyt vagy személyeket és a közöttük fennálló, a kirendelés teljesítése szempontjából releváns kapcsolatot vizsgálja.*

A klinikai szakpszichológus csak az Eütv 103. § (2) bekezdésben meghatározott klinikai szakpszichológiai mint egészségügyi ellátási tevékenységeket végezheti, melyek közül igazságügyi szakértőként a c) pontbeli tevékenységet kell végeznie.

1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

IV. Fejezet AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSOK RENDSZERE

4. Cím Egyéb egészségügyi ellátások

Pszichoterápia és klinikai szakpszichológia

103. § (2) *A klinikai szakpszichológiai tevékenység az a klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológus által végzett tevékenység, amely*

a) a lelki egészség megőrzésére, fejlesztésére és helyreállítására,

b) a lelki zavarok megállapítására, vizsgálatára és okainak feltárására,

c) egyes betegségek diagnosztizálásához szükséges pszichodiagnosztikai vizsgálatok végzésére, valamint

d) a lelki zavarok pszichológiai módszerekkel történő korrekciójára irányul.

2. Az igazságügyi pszichológus szakértővé válás feltétele, a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálat lefolytatásához szükséges képesítés a jogszabályi rendszerben

2016. évi XXIX. törvény az igazságügyi szakértőkről

5. § (1) *Igazságügyi szakértői tevékenység végzését a névjegyzéket vezető hatóság - a névjegyzékbe, meghatározott szakterületre történő felvétel útján - kérelemre annak a természetes személynek engedélyezi, aki a (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelel és akivel szemben nem áll fenn a (3) bekezdésben foglalt kizáró ok.*

(2) *A névjegyzékbe az vehető fel, aki*

a) büntetlen előéletű, és nem áll az igazságügyi szakértői vagy a szakterületének megfelelő tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt,

b) a kérelmében megjelölt szakterületen az igazságügyi szakértői tevékenység folytatásához meghatározott vagy azzal egyenértékű képesítéssel és - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a képesítés megszerzésétől számított, legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal rendelkezik,

c) az 57. § (1) bekezdésben meghatározott kötelező szakértőjelölti jelölti időt vagy szakértőjelöltként kötelező szakmai közreműködőként elvégzett ügyszámot, továbbá a Kamara által külön szabályzatban előírt képzési és vizsgafeltételeket teljesítette,

d) a miniszter által szervezett igazságügyi szakértői tevékenység végzéséhez szükséges jogi ismeretek oktatásán részt vett és a jogi vizsgát - a miniszter rendeletében meghatározott mentesülés esetét kivéve - sikeresen letette,

e) a szakterületén működő szakmai kamara tagja, ha a tevékenység folytatásához a kötelező kamarai tagságot jogszabály előírja,

f) kötelezettséget vállal arra, hogy a hatósági kirendelésnek - jogszabályban meghatározott eseteket kivéve - eleget tesz, és

g) nem áll cselekvőképességet érintő gondnokság, támogatott döntéshozatal vagy közügyektől eltiltás hatálya alatt.

(3) Nem vehető fel a névjegyzékbe az,

a) akivel szemben büntetőeljárás - a magánvád és a pótmagánvád esetét kivéve - van folyamatban,

b) akit a Kamarából kizártak, a kizárást kimondó határozat véglegessé válásától számított öt évig,

c) aki a 13. § (2) bekezdésében foglaltak hatálya alatt áll vagy

d) aki a 67. § (5) bekezdésében foglaltak hatálya alatt áll.

(4) Az igazságügyi szakértő, igazságügyi szakértői tevékenység folytatására a névjegyzékbe történő felvétellel és az igazságügyi szakértői eskü letételével válik jogosulttá.

(5) Az igazságügyi szakértői tevékenység folytatásának a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott feltételeit, az igazságügyi szakértők szakterületének besorolását és a szakterületekhez kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételeket a miniszter rendeletben határozza meg.

Az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló 9/2006. (II. 27.) IM rendelet

1. § Az igazságügyi szakértői névjegyzékbe (a továbbiakban: névjegyzék) történő felvételi és az igazságügyi szakértői szakterület (a továbbiakban: szakterület) kiterjesztése iránti eljárás során e rendelet szabályait kell alkalmazni.

2. § A névjegyzékbe bejegyezhető szakterületeket e rendelet 1-14. számú mellékletei tartalmazzák.

3. § A névjegyzékbe az vehető fel, aki a névjegyzékbe való felvételi vagy a szakterület kiterjesztése iránti kérelmét (a továbbiakban együtt: kérelem) a mellékletekben felsorolt szakterületek valamelyikére nyújtja be (a továbbiakban: kérelmező), és - az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvényben foglalt egyéb feltételek teljesítése esetén - a szakterülethez kapcsolódó képesítési, valamint az e rendeletben előírt egyéb feltételek teljesítését igazolja.

13. § (4) A 2. számú melléklet 21. pontjában meghatározott szakterületre történő bejegyzéshez gyakorlati idő igazolására nincs szükség, ha a kérelmező az adott szakterületen önálló egészségügyi tevékenység végzésére külön jogszabály szerinti szakképesítés alapján jogosult, a szakképesítésének megszerzésétől számított legulább öt év már eltelt, és eleget tett a tevékenység végzéséhez szükséges továbbképzési kötelezettségének.

2. számú melléklet a 9/2006. (II. 27.) IM rendelethez

Igazságügyi szakértői szakterületek és az azokhoz kapcsolódó képesítési feltételek az orvosi, továbbá egyes pszichológiai és biológiai területeken

Szakterület megnevezése

Képesítési feltétel

21. klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia

a) okleveles pszichológus és klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológia vagy

b) okleveles pszichológus és klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológia szakvizsga

Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet 8. melléklete (Szakpszichológusi alap szakképzési programok) külön, párhuzamosan nevesíti az 1. „Felnőtt klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológiát”-t, és a 2. „Gyermek- és ifjúsági klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológiát”-t. Ebből az következik, hogy egymástól elkülönült, független és önálló szakirányokról van szó – elkülönült kompetenciakörökkel.

Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet

2. § Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzés keretében megszerezhető szakképesítéseket az 1. melléklet tartalmazza.

6. § (1) Szakpszichológus szakképesítést egyetemi vagy mesterképzési szakon megszerzett pszichológia vagy egészségpszichológia szakképzettséggel rendelkezők szerezhethetnek.

(2) A pszichológus vagy egészségpszichológus szakképzettséggel rendelkezők által megszerezhető alap szakképesítéseket a 8. melléklet, a szakpszichológus szakképesítéssel rendelkezők által megszerezhető ráépített szakképesítéseket a 9. melléklet tartalmazza.

10. § Az 1. mellékletben meghatározott szakképesítések megszerzése az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakmai képzés részletes szabályairól szóló miniszteri rendelet előírásai szerint történik. A szakképesítést az Állami Egészségügyi Ellátó Központnak a szakorvosi szakvizsgáztatással kapcsolatos feladatok ellátásáért felelős szervezeti egységeként működő Nemzeti Vizsgabizottság által kiállított bizonyítvány tanúsítja. A bizonyítványban a szakképesítést az 1. mellékletben meghatározott megnevezéssel megegyezően kell feltüntetni.

13. § (1) Ez a rendelet 2012. szeptember 15-én lép hatályba.

1. melléklet a 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelethez

6. Szakpszichológusi alap szakképesítések

	A	B	C
1.	Szakképzés megnevezése	Bemeneti szakképesítés	Képzési idő
2.	1. Felnőtt klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológia	- egységes osztatlan képzésben szerzett pszichológusi oklevél, - pszichológia MA, - egészségpszichológia MSc	48 hó
3.	2. Gyermek- és ifjúsági klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológia	- egységes osztatlan képzésben szerzett pszichológusi oklevél, - pszichológia MA, - egészségpszichológia MSc	48 hó

8. melléklet a 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelethez

Szakpszichológusi alap szakképzési programok

1. FELNŐTT KLINIKAI ÉS MENTÁLHIGIÉNIAI SZAKPSZICHOLÓGIA

2. GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI KLINIKAI ÉS MENTÁLHIGIÉNIAI SZAKPSZICHOLÓGIA

Ebből fakadóan a szakirány szerinti klinikai szakpszichológusi tevékenységet önállóan olyan klinikai szakpszichológus folytathat, aki az adott szakiránnyal szerepel az Állami Egészségügyi Ellátó Központ – Publikus adatbázisában és működési nyilvántartása „Érvényes” (2. rovat 2. oszlop; Működési nyilvántartási adatok; Érvényesség).

Ellenkező esetben - a fentiek alapján tehát – még akkor sem folytathat az adott szakirányú klinikai szakpszichológusi tevékenységet önállóan, ha az IM Szakértői adatbázisában szerepel - így a működési nyilvántartásban nem szereplő szakirányon igazságügyi pszichológus szakértői vélemény adására sem jogosult.

Ez analóg a vezetéssel, hiába tud valaki úgy vezetni, mint egy versenyző, jogosítvány nélkül mégsem vehet részt a forgalomban.

Az a személy tehát, aki az Állami Egészségügyi Ellátó Központ Publikus adatbázisában nem rendelkezik az adott időpontban az adott szakirányon „Érvényes” státusszal, önállóan az adott klinikai szakpszichológusi tevékenységet nem folytathatja; „de jure” – az adott szakirányon nem szakpszichológus.

Tehát, az önállóan végezhető klinikai szakpszichológusi jogosultság – szükséges (bár korántsem elégséges) előfeltétele az igazságügyi pszichológusi tevékenységnek.

Aki tehát adott szakirányú klinikai szakpszichológusi tevékenységet önállóan nem végezhet, így igazságügyi pszichológus szakértői vélemény adására sem jogosult az adott szakirányon, így az adott szakirányhoz tartozó személyek vizsgálatára és szakértésére sem jogosult.

A két szakirány a képzésben is teljesen elkülönül, melyre bizonyíték a SOTE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, a szakképzésre történő jelentkezéshez szükséges jelentkezési lap, melyen meg kell jelölni, hogy a felvételiző melyik szakirányra kíván felvételizni, a két szakirány egymástól különböző elméleti szakvizsga tételeinek listája, és a SOTE Klinikai Pszichológia Tanszékének honlapján található kérdések és válaszok listájában az utolsó kérdésre (Mikor kell eldöntenem, hogy felnőtt vagy gyermek szakirányon szeretnék-e tanulni?) a válasz: „Amikor állást keres, illetve amikor beiratkozik a képzésre.”

Tehát legkésőbb a képzés elkezdésekor eldől, hogy az illető melyik szakiránnyal fog foglalkozni, ha csak el nem végzi mindkét szakirányt. Az állás keresés azt jelenti, hogy a képzés elkezdésének már előfeltétele az, hogy a jelentkező egy szakirányú helyen dolgozzon.

A Semmelweis Egyetem 2015-ös állásfoglalása egyértelműen kimondja, hogy felnőtt klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológiai szakvizsgával rendelkező szakember kiskorú gyermeket nem vizsgálhat.

A polgári jog szerint is megkülönböztetendők a gyermek és a felnőtt korú személyek, így a képzés, illetve a szakirány szerinti megnevezés alapján is levezethető, hogy az adott szakiránnyal rendelkező klinikai pszichológus csak az adott szakirány megnevezésében szereplő korú személyeket vizsgálhatja csak:

Tekintettel arra, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény, Második Könyv II. rész IV. cím 2.1 bekezdésében meghatározott rendelkezés szerint 18. életévét be nem töltött személy kiskorúnak tekintendő, ezért ezen jogszabályi rendelkezésből kiindulva levezethető, hogy a 18 éves kor alatti személyek gyermeknek tekintendők, ezért ilyen életkorú személyeket gyermek klinikai- és mentálhigiéniai szakvizsgával rendelkező szakember vizsgálhatja és kezelheti. A kialakult szakmai gyakorlat az, hogy 14 éves kor alatti személyt nem vizsgálhat az, aki csak felnőtt klinikai- és mentálhigiéniai szakpszichológusi szakvizsgával rendelkezik.

A klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológia szakmai protokollban az igazságügyi pszichológus pszichodiagnosztikai munkájának jellemzőinél az alábbi olvasható:

Az igazságügyi pszichológus szakértő tevékenysége sok vonatkozásban eltér az általános diagnosztikai gyakorlattól. A klinikai munka során megszerzett szakmai tapasztalat szükséges, de nem elégséges feltétele a szakvélemény elkészítésének. Az igazságügyi szakértői véleményt az minősíti, hogy a megbízásban szereplő kérdésekre adott válaszok mennyire adekvátak és megalapozottak.

A klinikai munka során megszerzett szakmai tapasztalatot csak az adott szakirányon való klinikai munka során lehet elsajátítani, a másik szakirányú tapasztalat kizárt, kivéve, ha a szakértő a másik szakirányú végzettséggel is rendelkezik, valamint az alapján azon szakirányon is végzi a klinikai munkát.

3. Az igazságügyi szakértői névjegyzék tartalmának és a klinikai szakpszichológus szakértők szakképesítésének közhitelessége

2016. évi XXIX. törvény az igazságügyi szakértőkről

11. § (1) Az igazságügyi szakértő 1. mellékletben meghatározott adatait és a tevékenységével kapcsolatos egyes tényeket a névjegyzék tartalmazza. A névjegyzék vezetésének és a névjegyzékkel összefüggő adatszolgáltatás szabályait a Kormány rendeletben állapítja meg.

(2) Az (1) bekezdés szerinti névjegyzék - az 1. melléklet 1.1.-1.5., 1.7.-1.8., 1.11., 1.13., pontjában, valamint 1.18.1. és 1.18.2. alpontjában foglalt adatok kivételével - közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

1. melléklet a 2016. évi XXIX. törvényhez

Az igazságügyi szakértői névjegyzék tartalma

1. Az igazságügyi szakértők névjegyzéke az igazságügyi szakértő következő adatait, és a szakértő tevékenységére vonatkozó tényeket tartalmazza:

1.11. iskolai végzettség és szakmai képzés a megszerzés időpontjával, valamint nemzetközi vagy hazai szakmai minősítés a megszerzés időpontjával;

A klinikai szakpszichológus szakértők szakképzésének közhiteles megnevezését az egészségügyi dolgozók működési nyilvántartása tartalmazza az egészségügyi szakképzéssel rendelkező személyek alap- és működési nyilvántartásáról, valamint a működési nyilvántartásban nem szereplő személyek tevékenységének engedélyezéséről szóló 18/2007. EüM rendelet 2. mellékletének II. 1. pontja alapján. A működési nyilvántartás szakképzés tekintetében való közhitelessége az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 112. § (2) bekezdésén alapul. Az EüM rendelet 4. §-a szerint a működési nyilvántartást az Állami Egészségügyi Ellátó Központ vezeti. A működési nyilvántartás az alábbi linken érhető el: <https://kereso.enkk.hu/>

1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

Az egészségügyi szolgáltatás megkezdésének és gyakorlásának feltételei

108. § (1) Egészségügyi szolgáltatás - a 108/A. §-ban foglalt kivétellel - kizárólag az egészségügyi államigazgatási szerv által kiadott működési engedély birtokában, az abban meghatározottak szerint kezdhető meg, illetve folytatható.

Személyi feltételrendszer

110. § (1) Egészségügyi tevékenység - folytatásának formájától és módjától függetlenül - e törvény és külön törvény rendelkezéseire figyelemmel önállóan vagy felügyelet mellett végezhető.

(2) Egészségügyi tevékenységet önállóan - külön törvényben foglaltakra is figyelemmel - az adott tevékenység folytatására jogosító egészségügyi szakképesítéssel rendelkező és az adott szakképesítés tekintetében a kötelező továbbképzési kötelezettségét teljesített vagy a továbbképzési kötelezettség teljesítése alól e törvény szerint mentesült, a működési nyilvántartásba bejegyzett személy végezhet. Az önállóan végzett egészségügyi tevékenység - a (4), (4a), (10) és (10a) bekezdésben foglalt kivételekkel - az arra feljogosító szakképesítésnek a működési nyilvántartásba történő bejegyzésétől kezdhető meg.

Az egészségügyi szakképesítést szerzett személyek alapnyilvántartása

111. § (1) Az egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személyek alapnyilvántartásáról szóló miniszteri rendeletben foglalt egészségügyi szakképesítéseket az oklevél vagy bizonyítvány megszerzését, illetve magyarországi honosítását vagy elismerését követően alapnyilvántartásba kell venni.

(2) Az alapnyilvántartás célja a megszerzett szakképesítés közhiteles tanúsítása. Az alapnyilvántartás a (3) bekezdés b) és c) pontja szerinti adatok tekintetében közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(3) Az alapnyilvántartás az alábbi adatokat tartalmazza:

a) a szakképesítést szerzett személy neve, természetes személyazonosító adatai, egészségügyi tevékenység során használt neve, állampolgársága, lakóhelye és tartózkodási helye;

b) a megszerzett szakképesítés megnevezése, az erről kiállított oklevél, bizonyítvány száma, a kiállítás helye és időpontja, a kiállító intézmény megnevezése, továbbá a képzés nyelve;

c) az egészségügyi dolgozó alapnyilvántartási száma és alapnyilvántartásának jogszabályban meghatározott típusa.

(4) A (3) bekezdés a) pontjából az egészségügyi dolgozó neve, a (3) bekezdés b) pontjából az egészségügyi dolgozó által megszerzett szakképesítés megnevezése és a (3) bekezdés c) pontja bárki számára megismerhető adat.

(5) Az alapnyilvántartás vezetéséről - a szakképesítés szintjeinek megfelelően - az egészségügyi államigazgatási szerv gondoskodik.

Az egészségügyi dolgozók működési nyilvántartása

112. § (1) Azt a személyt, aki az e törvényben foglalt feltételeknek megfelel, kérelmére működési nyilvántartásba kell venni.

(2) A működési nyilvántartás célja az egészségügyi dolgozók (4) bekezdés szerinti adatainak közhiteles tanúsítása. A működési nyilvántartás a (4) bekezdés b)-n) pontja szerinti adatok tekintetében közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül. A működési nyilvántartást az egészségügyi államigazgatási szerv vezeti és e körben jogosult a (4) bekezdés szerinti adatok kezelésére.

(3) Nem vehető fel a működési nyilvántartásba az,

a) aki nem szerepel az alapnyilvántartásban,

(4) A működési nyilvántartás az alábbi adatokat tartalmazza:

a) az egészségügyi dolgozó neve, természetes személyazonosító adatai, az egészségügyi tevékenység gyakorlása során használt neve, lakóhelye és tartózkodási helye, állampolgársága,

b) a 115. § (2) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti egészségügyi ágazati szakmai képzések keretében megszerzett szakképesítések, valamint szakirányú továbbképzések megnevezése, az erről kiállított bizonyítvány vagy oklevél száma, a kiállítás helye és időpontja, továbbá a kiállító intézmény megnevezése, a képzés nyelve,

c) a működési nyilvántartási ciklus megújításának és lejáratának időpontja, valamint az egészségügyi dolgozó által megszerzett és a működési nyilvántartásban szereplő valamennyi szakképesítés és szakképzettség tekintetében fennálló, e törvény és jogszabály szerinti továbbképzési kötelezettség teljesítése vagy továbbképzési kötelezettség alóli mentesülés ténye,

d) idegen nyelv vagy nyelvek ismeretének szintje, típusa, az arról kiállított bizonyítvány vagy azzal egyenértékű okirat száma, kiállításának helye és ideje, a kiállító szerv megnevezése, valamint az e törvényben meghatározott esetben az igazolt magyar nyelvismeret alapján végezhető tevékenységi kör megjelölése,

e) a korlátozott alkalmasság ténye,

f) az egészségügyi dolgozóval egészségügyi tevékenység végzésére irányuló jogviszonyban álló egészségügyi szolgáltató megnevezése, az egészségügyi tevékenység végzésének helye,

g) a működési nyilvántartás meghosszabbításának kezdő, befejező dátuma, a meghosszabbítás alapjául szolgáló, az egészségügyi tevékenység szüneteltetésének oka, kezdő, befejező dátuma,

h) a tudományos fokozat,

i) az egészségügyi dolgozó szakmai kamarai tagságának ténye, a tagság kezdete és megszűnése,

- j) az egészségügyi dolgozóval szemben törvény alapján etikai eljárás keretében kiszabott jogerős büntetés ténye a büntetést kiszabó határozat jogerőre emelkedése napjának és elévülése időpontjának megjelölésével együtt,
- k) az egészségügyi dolgozó alap- és működési nyilvántartási száma és alap- és működési nyilvántartásának jogszabályban meghatározott típusa,
- l) a külföldi munkavégzés helye, időtartama és a szakterület megnevezése, amely területen az egészségügyi dolgozó a munkát végzi,
- m) a felügyelet melletti tevékenységgyakorlás kezdete és időtartama, a felügyeletet ellátó személy neve, működési nyilvántartási száma,
- n) a 110. § (16) bekezdés b) pontja szerint kapott, az egészségügyi dolgozó külföldi tevékenységvégeztési jogosultságát érintő adat.

18/2007. (IV. 17.) EüM rendelet az egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személyek alap- és működési nyilvántartásáról, valamint a működési nyilvántartásban nem szereplő személyek tevékenységének engedélyezéséről

- 1/A. § Az egészségügyi dolgozók alapnyilvántartásába az egészségügyi tevékenység folytatására jogosító, Magyarországon szerzett, valamint külföldön szerzett és Magyarországon honosított vagy elismert,
- a) alap-, közép-, emeltszintű, felsőfokú vagy felsőoktatási szakképzés keretében megszerzett szakképesítést,
 - b) felsőoktatási alap-, mester- vagy egységes osztatlan képzés keretében megszerzett végzettséget és szakképzettséget, vagy ezzel a felsőoktatásról szóló törvény alapján egyenértékű főiskolai vagy egyetemi szintű végzettséget tanúsító oklevelet,
 - c) egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítést, vagy
 - d) az Eütv. 104. §-ában meghatározott nem konvencionális eljárások körébe tartozó szakképesítést szerzett személyek vehetők fel.
2. § (1) Az 1/A. § szerinti személyek alapnyilvántartását - az Eütv. 111. §-ában meghatározott keretek között - az Állami Egészségügyi Ellátó Központ (a továbbiakban: ÁEEK) vezeti.
4. § Az 1/A. § szerinti személyek működési nyilvántartását - az Eütv. 112-113/B. §-ában meghatározott keretek között, a Korm. Rendelet szerinti kijelölés alapján - az ÁEEK vezeti. A működési nyilvántartást a 2. mellékletben meghatározott tartalommal kell vezetni.

2. melléklet a 18/2007. (IV. 17.) EüM rendelethez

A működési nyilvántartási lap adattartalma

II. A szakképesítéssel, szakirányú szakképesítéssel kapcsolatos adatok (több szakképesítés, illetve szakirányú szakképesítés esetén mindegyik)

1. a szakképesítés megnevezése

4. Az igazságügyi pszichológus szakértői vizsgálatra vonatkozó viszonyok, az adatkezelés, a tárgyhoz tartozó releváns tények, megállapítások és következtetések

Az igazságügyi pszichológus szakértő a Szaktv. alapján kirendelhető a bíróság által, mely kirendeléssel, illetve annak a szakértő általi elfogadásával a szakértő és a bíróság között létrejön egy jogviszony, mely egyrészt jogosítja, másrészt kötelezi is a szakértőt az igazságügyi pszichológus szakértői vizsgálat elvégzésére. Amennyiben a vizsgálathoz hozzájárul a vizsgált személy is, úgy további két viszony is létrejön:

- a/ egészségügyi szolgáltatási jogviszony az Eü tv. alapján,
- b/ információs, adatkezelési, adatkezelési viszony az Info tv, a GDPR és az Eüak tv. alapján.

A vizsgált személy és a vizsgáló közötti két viszony jogszerűsége független a vizsgáló szakértő Szaktv-en alapuló kirendelésétől és a Szaktv. rendelkezéseitől.

Az egészségügyi szolgáltatási jogviszonyt az alábbiak igazolják.

Az Eü tv. 103. § (2) bekezdése alapján az igazságügyi pszichológus szakértő mint klinikai szakpszichológus egészségügyi ellátás keretében vizsgálja meg a vizsgálandó személyt, így az Eü tv. 3. §

- a) a) pont értelmében a vizsgált személy betegnek minősül,
- b) a vizsgáló pedig a d) pont alapján egészségügyi dolgozónak, sőt egészségügyi szakdolgozónak minősül a q) pont alapján megszerzett felsőfokú egészségügyi szakképesítése miatt, illetve
- c) az f) pont alapján egészségügyi szolgáltatónak is minősül, hiszen egészségügyi szolgáltatás nyújtására és az egészségügyi államigazgatási szerv által kiadott működési engedély alapján jogosult személy,
- d) a vizsgáló által végzett tevékenység az y) pont alapján egészségügyi tevékenységnek minősül, így az
- e) az e) pont alapján egészségügyi szolgáltatásnak minősül, tekintettel arra, hogy a vizsgálatban a vizsgált egyén megbetegedésének megállapítására, továbbá a beteg vizsgálati anyagainak feldolgozására irányul,

- f) a k) pontja alapján pedig ez egészségügyi vizsgálatnak minősül, mivel ez olyan tevékenység, amelynek célja a beteg egészségi állapotának felmérése, a betegségek felderítése, a konkrét betegség(ek) meghatározása,
- g) a p) pont alapján pedig az egészségügyi szolgáltatás során a szakértő mint egészségügyi dolgozó tudomására jutó, a beteg kezelésével kapcsolatos egészségügyi és személyazonosító adatokat tartalmazó feljegyzés, nyilvántartás vagy bármilyen más módon rögzített adat, függetlenül annak hordozójától vagy formájától egészségügyi dokumentációnak minősül.

Az Eüak tv. 3. § és a fentiek alapján az alábbiak állapíthatók meg továbbá:

- a) a szakértő vizsgálata gyógykezelésnek minősül,
- b) a szakértő betegellátónak minősül,
- c) a szakértő adatkezelőnek minősül,
- d) a vizsgált személy érintettnek minősül,
- e) a gyógykezelés során megismert egészségügyi és személyazonosító, valamint egyéb adat orvosi titoknak minősül.

Eü tv.

3. § E törvény alkalmazásában

- a) beteg: az egészségügyi ellátást igénybe vevő vagy abban részesülő személy;
- c) egészségügyi ellátás: a beteg adott egészségi állapotához kapcsolódó egészségügyi tevékenységek összessége;
- d) egészségügyi dolgozó: az orvos, a fogorvos, a gyógyszerész, az egyéb felsőfokú egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy, az egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy, továbbá az egészségügyi tevékenységben közreműködő egészségügyi szakképesítéssel nem rendelkező személy;
- e) egészségügyi szolgáltatás: az egészségügyi államigazgatási szerv által kiadott működési engedély birtokában vagy - törvényben meghatározott esetben - az egészségügyi államigazgatási szerv által történő nyilvántartásba vétel alapján végezhető egészségügyi tevékenységek összessége, amely az egyén egészségének megőrzése, továbbá a megbetegedések megelőzése, korai felismerése, megállapítása, gyógykezelése, életveszély elhárítása, a megbetegedés következtében kialakult állapot javítása vagy a további állapotromlás megelőzése céljából a beteg vizsgálatára és kezelésére, gondozására, ápolására, egészségügyi rehabilitációjára, a fájdalom és a szenvedés csökkentésére, továbbá a fentiek érdekében a beteg vizsgálati anyagainak feldolgozására irányul, ideértve a gyógyszerekkel, a gyógyászati segédeszközökkel, a gyógyászati ellátásokkal kapcsolatos külön jogszabály szerinti tevékenységet, valamint a mentést és a betegszállítást, a szülészeti ellátást, az emberi reprodukcióra irányuló különleges eljárásokat, a művi meddőtételt, az emberen végzett orvostudományi kutatásokat, továbbá a halottvizsgálattal, a halottakkal kapcsolatos orvosi eljárásokkal, - ideértve az ehhez kapcsolódó - a halottak szállításával összefüggő külön jogszabály szerinti tevékenységeket is;
- f) egészségügyi szolgáltató: a tulajdoni formától és fenntartótól függetlenül minden, egészségügyi szolgáltatás nyújtására és az egészségügyi államigazgatási szerv által kiadott működési engedély alapján jogosult egyéni egészségügyi vállalkozó, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet;
- k) vizsgálat: az a tevékenység, amelynek célja a beteg egészségi állapotának felmérése, a betegségek, illetve kockázatuk felderítése, a konkrét betegség(ek) meghatározása, prognózisuk, változásuk megállapítása, a gyógykezelés eredményességének, valamint a halál bekövetkeztének és a halál okának megállapítása;
- p) egészségügyi dokumentáció: az egészségügyi szolgáltatás során az egészségügyi dolgozó tudomására jutó, a beteg kezelésével kapcsolatos egészségügyi és személyazonosító adatokat tartalmazó feljegyzés, nyilvántartás vagy bármilyen más módon rögzített adat, függetlenül annak hordozójától vagy formájától;
- q) egészségügyi szakképesítés: az adott egészségügyi tevékenység folytatására jogosító, Magyarországon szerzett, valamint a külföldön szerzett és Magyarországon honosított, illetve elismert, szakképzés keretében megszerzett szakképesítés vagy szakképzettség, egészségügyi ágazati képzés keretében megszerzett szakképesítés, felsőfokú szakképzésben megszerzett szakképesítés felsőoktatási alap-, mester- vagy egységes osztatlan képzés keretében megszerzett végzettség és szakképzettség, továbbá egészségügyi szakirányú szakmai képzés, egészségügyi felsőfokú szakirányú szakmai képzés során megszerzett képzettség;
- y) egészségügyi tevékenység: az egészségügyi szolgáltatás részét képező minden tevékenység, kivéve azon tevékenységeket, amelyek végzéséhez nem szükséges
- ya) egészségügyi szakképesítés vagy
- yb) egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy szakmai felügyelete;

1997. évi XLVII. törvény az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről

3. § E törvény alkalmazásában

- c) gyógykezelés: minden olyan tevékenység, amely az egészség megőrzésére, továbbá a megbetegedések megelőzése, korai felismerése, megállapítása, gyógyítása, a megbetegedés következtében kialakult állapotromlás

szinten tartása vagy javítása céljából az érintett közvetlen vizsgálatára, kezelésére, ápolására, orvosi rehabilitációjára, illetve mindezek érdekében az érintett vizsgálati anyagainak feldolgozására irányul, ideértve a gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök, gyógyászati ellátások kiszolgáltatását, a mentést és betegszállítást, valamint a szülészeti ellátást is;

d) orvosi titok: a gyógykezelés során az adatkezelő tudomására jutott egészségügyi és személyazonosító adat, továbbá a szükséges vagy folyamatban lévő, illetve befejezett gyógykezelésre vonatkozó, valamint a gyógykezeléssel kapcsolatban megismert egyéb adat;

e) egészségügyi dokumentáció: a gyógykezelés során a betegellátó tudomására jutott egészségügyi és személyazonosító adatokat tartalmazó feljegyzés, nyilvántartás vagy bármilyen más módon rögzített adat, függetlenül annak hordozójától vagy formájától;

g) betegellátó: a kezelést végző orvos, az egészségügyi szakdolgozó, az érintett gyógykezelésével kapcsolatos tevékenységet végző egyéb személy, a gyógyszerész;

Az adatkezelés célja

4. § (1) Az egészségügyi és személyazonosító adat kezelésének célja:

b) a betegellátó eredményes gyógykezelési tevékenységének elősegítése, ideértve a szakfelügyeleti tevékenységet is,

Az igazságügyi pszichológus szakértői tevékenység az Eütv. 3. § e) pont, a 103. § (2) bekezdés, valamint a 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet 20. és 20/A § alapján egészségügyi szolgáltatás, mivel a célja a lelki zavarok megállapítása, illetve egyes betegségek diagnosztizálásához szükséges pszichodiagnosztikai vizsgálatok végzése.

Mivel az igazságügyi pszichológus szakértő engedély alapján végzi a tevékenységét, valamint egészségügyi dolgozónak minősül, ezért egyrészt a számára ismertté vált orvosi titok megtartását az Eütv. 138. § (1) bekezdése írja elő, másrészt nem minősül az Eütv. XV. fejezete szerinti, csak bejelentéshez kötött egészségügyi szakértőnek, már csak azért sem, mivel nem található a klinikai szakpszichológusi szakterület azon szakterületek között, amelyekre az egészségügyi szakértői tevékenységgel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 40/2009. (XI. 20.) EüM rendelet I. melléklete alapján az egészségügyi szakértői tevékenységre jogosító, a bejelentés alapján történő nyilvántartásba vételről szóló igazolás kiadható.

Az igazságügyi pszichológus szakértő szakmai tevékenysége, így szakmai adatkezelése nem az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvényen (Szaktv.) alapul elsősorban, hanem az Eü tv.-en, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényen (Info tv.), a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló európai parlament és a tanács 2016/679 rendeletén (általános adatvédelmi rendelet, GDPR).

Elsősorban tehát a vonatkozó egészségügyi ágazati jogszabályok előírásai hivatkozendók, azok a relevánsak.

A vizsgáló pszichológus szakértő és a vizsgált érintett személy közötti jogviszony a kirendelés alapján keletkezett egészségügyi betegellátási szolgáltatási jogviszony (ld. Eütv. 103. § (2) bek. és Eüak tv 3. §), amely a vizsgáló szakértő engedélyének hiánya miatt nem jöhet létre, melyből következően az adatkezelésnek és így a vizsgálatnak sincs jogalapja az azt rendező Eütv. hatálya alá tartozás miatt, mely előkérdése a Szaktv alapján végzendő, végezhető szakértői vizsgálatnak is.

A megfelelő szintű végzettség hiánya az egészségügyi szolgáltatási jogviszonyt teszi jogellenessé, melyből következően elsősorban és főként az egészségügyi adatkezelést teszi jogellenessé, amelyből következően mindenfajta adatkezelés is jogellenessé válik, beleértve a szakértői adatkezelést is.

A vizsgálat végzésére a vizsgálat idején hatályos jogszabályok és egyéb irányelvek rendelkezései az irányadók.

Az adatkezelésre vonatkozóan a pszichológus szakértő vizsgáló mint lehetséges adatkezelő és a vizsgált személy mint érintett között az Info tv. alapján egy adatmegismerésre, adatmegadásra, adatfelvételre, adatkezelésre irányuló kapcsolati viszony jöhet, jön létre, amennyiben az egészségügyi szolgáltatási jogviszony megfelelő és jogszerű.

Ha jogellenes a betegellátási, egészségügyi szolgáltatási alapjogviszony a vizsgáló szakértő jogellenes szakmai státusza, működése miatt, akkor az adatkezelése is jogellenes.

Az igazságügyi szakértői tevékenység végzésére való jogosultság terjedelmét elsősorban a szakértővé váláshoz szükséges képesítésre, illetve a képesítés alapján végezhető szakmai, működési szabályokra vonatkozó jogszabályok rendelkezései, másodsorban a névjegyzékbe bejegyzett szakterület adja. Amennyiben az elsőként figyelembe veendő rendelkezések ellentétesek a másodsorban lévőkkel, és fennáll a jogszabályi hierarchia is, akkor a másodsorban lévők nem relevánsak, nem vehetők figyelembe alaptörvény ellenesség miatt.

Az alaptörvény-ellenesség miatt pedig egyrészt nem lehet szabályszerűen megvalósult bírósági kirendelésről, másrészt pedig nem lehet jogszerű adatkezelésről beszélni.

Ezek alapján már tehát irreleváns, hogy a szakértő a jogellenesen felvett adatokat a Szaktv., illetve az Infotv, GDPR alapján miként kezelte, illetve adta tovább, és egyben nem is hivatkozhat arra, hogy az érintett esetleg a vizsgálathoz, illetve az adatkezeléshez hozzájárulását adta, tekintettel arra, hogy a szakértő az érintettet megtevesztette adatkezelői minőségével kapcsolatban, hiszen ő áladatkezelő.

Az adatkezelés adatvédelmi kérdés. Az adatkezelés jogszerűsége, illetve jogellenessége szintén adatvédelmi kérdés, függetlenül annak felmerülési idejétől és eljárásbeli helyétől.

Az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet 20. és 20/A § alapján a valóperben csak klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológus vizsgálhat, tehát sem pszichoterapeuta, sem klinikai igazságügyi szakpszichológus.

2/2004. (XI. 17.) EüM rendelet

az egészségügyi szolgáltatók és működési engedélyük nyilvántartásáról, valamint az egészségügyi szakmai jegyzékről

2. számú melléklet a 2/2004. (XI. 17.) EüM rendelethez

I. A működési engedélyek kiadásának alapjául szolgáló egészségügyi szakmák és kódjaik jegyzéke

71 Szakpszichológia

7101 klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológia

7104 pszichoterápia (klinikai szakpszichológusi képesítéssel)

95 Igazságügyi orvostan

9503 igazságügyi pszichológia

Az igazságügyi pszichológus szakértő nem hivatkozhat arra, hogy őt a bíróság hivatalosan rendelte ki a közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősülő szakértői névjegyzékből, és ezután neki csak a Szaktv. rendelkezéseit kell betartania, és aszerint kell lefolytatnia a vizsgálatot, hiszen már a Szaktv. 45. § előírja, hogy ha nem rendelkezik a szakértő a szükséges szakismerettel, akkor ezt haladéktalanul kell jeleznie az őt kirendelő bíróság részére. Ráadásul az adatkezelés tekintetében nem a Szaktv. előírásait, hanem a rá vonatkozó ágazati jogszabályi előírásokat (Eütv, Eüaktv), valamint az Info tv, és a GDPR rendelkezéseit kell figyelembe vennie elsősorban.

Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény

45. § (4) A szakértő köteles a tudomására jutásától számított tíz napon belül - az igazságügyi szakértő öt napon belül - közölni a hatósággal, ha

a) a személyére nézve törvényben meghatározott kizáró ok áll fenn,

b) a feltett kérdések megválaszolása egészben vagy részben nem tartozik azon szakismeretei körébe, amelyekben a szakértő a rá irányadó szabályok szerint jogosult eljárni,

Egyrészt a szakértői törvény maga írja elő az igazságügyi szakértő számára, hogy amennyiben a feltett kérdések megválaszolása nem tartozik azon szakismeretei körébe, amelyekben a rá irányadó szabályok, bármilyen szintű, akár csak rendeleti szintű előírások szerint jogosult eljárni, illetve személyére nézve kizáró ok áll fenn, akkor köteles a tudomására jutásától számított öt napon belül közölni a hatósággal, másrészt magát az igazságügyi szakértőt jogosítja és egyben kötelezi a fenti jogszabályi rendelkezés arra, hogy a bírósággal közölje a fenti akadályokat, melyek szerint igazságügyi szakértőként nem járhat el az adott ügyben.

Egészségügyi adat a vonatkozó jogszabályokban (Info. tv. és GDPR) szereplő meghatározás szerinti valamennyi adat, és nem csak az Eüaktv. 22/E. § (3) bekezdés szerinti továbbított adat, így nemcsak ezen továbbított adatok tekintetében minősül az igazságügyi pszichológus szakértő egészségügyi adatkezelőnek, hanem a szakértő minden egészségügyi adat vonatkozásában egészségügyi adatkezelő.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2016/679 RENDELETE (2016. április 27.)

a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) GDPR

4. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „személyes adat”: azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely

azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható;

2. „adatkezelés”: a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés;

15. „egészségügyi adat”: egy természetes személy testi vagy pszichikai egészségi állapotára vonatkozó személyes adat, ideértve a természetes személy számára nyújtott egészségügyi szolgáltatásokra vonatkozó olyan adatot is, amely információt hordoz a természetes személy egészségi állapotáról;

2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

3. § E törvény alkalmazása során:

1. érintett: bármely információ alapján azonosított vagy azonosítható természetes személy;

1a. azonosítható természetes személy: az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, azonosító szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy fizikai, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható;

2. személyes adat: az érintettre vonatkozó bármely információ;

3. különleges adat: a személyes adatok különleges kategóriáiba tartozó minden adat, azaz a faji vagy etnikai származásra, politikai véleményre, vallási vagy világnézeti meggyőződésre vagy szakszervezeti tagságra utaló személyes adatok, valamint a genetikai adatok, a természetes személyek egyedi azonosítását célzó biometrikus adatok, az egészségügyi adatok és a természetes személyek szexuális életére vagy szexuális irányultságára vonatkozó személyes adatok,

3c. egészségügyi adat: egy természetes személy testi vagy szellemi egészségi állapotára vonatkozó személyes adat, ideértve a természetes személy számára nyújtott egészségügyi szolgáltatásokra vonatkozó olyan adatot is, amely információt hordoz a természetes személy egészségi állapotáról.

Összefoglalva a fentieket megállapítható, hogy ha a bíróság igazságügyi pszichológus szakértőt rendel ki, akkor a szakértőkről szóló jogszabály alapján a szakértőnek klinikai szakpszichológus szakképesítéssel kell rendelkeznie. Azonban a klinikai szakpszichológus szakképesítésből két féle van: gyermek és felnőtt szakirányú. A klinikai szakpszichológus egészségügyi dolgozónak minősül, így rá elsősorban az egészségügyi ágazati jogszabályok vonatkoznak. Ahhoz, hogy szakértővé váljon, előbb 5 éven keresztül kell végeznie a saját szakirányán belül a tevékenységét igazoltan, melyre csak az illetékes állami szerv által vezetett működési nyilvántartásba vétel után van lehetősége, illetve joga. A működési nyilvántartásban is szerepel a szakképesítés szakiránya.

A pszichológiai tevékenység igazságügyi szakértői tevékenységként történő végzéséhez tehát feltétel az egészségügyi dolgozók működési nyilvántartásában való szereplés.

Az igazságügyi szakértői tevékenység végzésére való jogosultság terjedelmét a szakértő szakképesítése adja, és nem a szakértői névjegyzékbe bejegyzett szakterület.

Így tehát a vonatkozó szakértőkről szóló jogszabályban hiába szerepel összevontan klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia szakterület, mégis csak az adott szakirányú szakképesítése szerint végezheti a szakértő a szakértői tevékenységét, tehát vagy klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológia szakterületen, vagy klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológia szakterületen.

Az Eütv. klinikai szakpszichológusi tevékenységről szóló rendelkezésében szereplő 4 féle tevékenység közül a pszichodiagnosztikai vizsgálat az, amelyiket a szakértőkről szóló jogszabályok szerint a szakértőnek a szakvéleménye elkészítésekor végeznie kell. A pszichodiagnózis felállítása már önmagában egészségügyi ellátási tevékenység, függetlenül attól, hogy a szakértői tevékenység során azt nem követi terápiás eljárás.

A pszichodiagnózist a szakértő csak az általa elvégzett és gyakorolt szakirányon tudja felállítani, így csak azon vizsgálandó személyekkel kapcsolatban tudja ezt elvégezni, akikhez hasonló korúakat (gyermek vagy felnőtt) korábban is vizsgált már.

A pszichodiagnózis felállításának egészségügyi tevékenységi jellegét az egészségügyről szóló törvény határozza meg, és szintén az Eü tv. határozza meg, hogy egészségügyi tevékenységet csak működési engedély alapján lehet végezni, mely jogszabály magasabb rendű, mint a szakértői területekről szóló ágazati rendelet, így ezen tény alapján is egyértelmű, hogy pszichodiagnózis felállítása csak az adott szakirányú képesítés alapján kiadott működési engedély szerint végezhető és csak az adott szakirányon.

Tehát a 9/2006 IM rendelet 2. melléklet 21. pontja alapján válik egyértelművé, hogy az igazságügyi pszichológus szakértői képesítés megszerzéséhez szükséges tanulmányok során a bölcsész végzettségű pszichológusnak az egészségügyi szakmák közé tartozó klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológiai szaktanulmányokat kell folytatnia és szakvizsgát kell letennie, melynek letételével, illetve a szakvizsga alapján lehetővé váló szakmai foglalkozás végzésével ő már az egészségügyi szakterülethez tartozik, így rá, illetve az általa végzett, végezhető tevékenységre már az egészségügyi szakmai, ágazati jogszabályok érvényesek, és azok alapján tevékenykedhet csak.

Ha tehát a klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológus kérésére az ÁEEK az alapnyilvántartásba vételen felül működési engedélyt ad ki, akkor a klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológus már eldöntötte, hogy egészségügyi dolgozóként kíván tevékenykedni a jövőben, vagyis órá onnantól kezdve már nemcsak elvben, hanem gyakorlatilag is elsősorban az egészségügyi ágazati jogszabályok - elsőként az Eü. tv. - vonatkoznak, mégpedig elsődleges jelleggel, azaz olyan tevékenységet, még a szakértés keretében sem végezhet, amely ellentétes az egészségügyi jogszabályok előírásával.

A fentiek alapján tehát egyértelmű, hogy az Eü. tv. előbbre való, magasabb szintű, elsődlegesebb jogszabály az igazságügyi szakértő mint klinikai szakpszichológus tevékenysége, feladatvégzése szempontjából, mint az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény, hiszen az Eü. tv. szerinti engedély alapján lehetséges csak egyáltalán a szakértői névjegyzékbe kerülni, tehát először az Eü. tv-nek kell megfelelni.

5. Összefoglalás a jelen ügyben kirendelt igazságügyi pszichológus szakértő vonatkozásában

A jelen ügyben mind az I. fokú bíróság, mind a II. fokú bíróság által kirendelt [REDACTED] igazságügyi pszichológus szakértő az ÁEEK által vezetett nyilvántartásban szereplő adatlapja szerint a 694 működési nyilvántartási számon van nyilvántartva, és érvényesen jelenleg csak klinikai és mentálhigiéniai gyermek- és ifjúsági szakpszichológus szakirányú működésre van engedélye az ilyen szakirányú szakképesítése okán. Megjegyzendő, hogy jelen esetben a szakértői névjegyzékben is csak ez van a végzettségeként bejegyezve, helyesen.

[REDACTED] ennek megfelelően végzi a tevékenységét, melyre bizonyíték, hogy a szakrendelőjének ([REDACTED] honlapján az alábbi szöveg olvasható róla:

[REDACTED] *vagyok, klinikai gyermek-szakpszichológus, pszichoterapeuta. Pszichológusi diplomámat 2000-ben szereztem meg az ELTE-n, 2004-ben pedig gyermek- és ifjúsági szakpszichológus címet szereztem.*

Magáról a rendelőről az alábbi olvasható:

A [REDACTED] 2003-ban alapítottuk meg négyen. klinikai szakpszichológusok. Közös alapelveink: a team-munka, a rendszerszemlélet, az elmélyült, minőségi pszichoterápiás munka, a rendszeres szupervízió, az állandó továbbképződés. Egyéni vállalkozóként, felelősségbiztosítással, ÁNTSZ-engedéllyel dolgozunk. Az általunk ellátott korosztály a magzatkortól a felnőtt korig terjed.

Más tevékenységre tehát nincs érvényes működési engedélye [REDACTED], így más egészségügyi tevékenységet, pl. klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológusi tevékenységet, vizsgálatot, szakértést nem végezhet.

[REDACTED] csak gyermekeket vizsgálhat, felnőtteket nem, azonban gyermekelhelyezési perekben senkit sem, tekintettel arra, hogy a családi kapcsolatok vizsgálatára is irányuló szakértői tevékenység miatt egy szakértőnek kell lefolytatnia a vizsgálatot, és az csak olyan lehet, aki mindkét szakirányú képesítéssel rendelkezik.

[REDACTED] igazságügyi szakértő törvényellenesen (Eü tv.) nem közölte a bírósággal a kirendelésekor, hogy a feltett kérdések megválaszolása egészben nem tartozik azon szakismeretei körébe, amelyekben a rá irányadó szabályok szerint jogosult eljárni, vagyis, hogy a kérdések megválaszolására nincs kompetenciája, valamint nem közölte azt sem, hogy a vizsgálat elvégzéséhez más szakértő igénybevétele is szükséges.

Fentiek alapján a pszichológus szakértői véleménynek a felnőtt peres felekről szóló része kompetencia idegen, ebből fakadóan nem lehet helyes és érvényes, a valóságnak nem felel meg, melyből következik, hogy a felnőtteket is magába foglaló családi kapcsolatok vizsgálata, az erre vonatkozó bírói kérdésekre adott válaszok is, vagyis az egész pszichológus szakértői szakvélemény kompetencia idegen, érvénytelen, alaptalan és helytelen.

Mivel a pszichiáter a saját szakvéleményében maga írja (33. oldal alja és 38. oldal alja), hogy a véleményét mindkét félnél részben a pszichológus szakértői vélemény figyelembevételével állapította meg, így helytelen, alaptalan és érvénytelen dokumentumra, és alaptalan, érvénytelen, helytelen megállapításokra hivatkozva ebből a szempontból is csak helytelen, alaptalan és érvénytelen vélemény lehet, és az is.

Fentiek alapján tehát az egész szakértői vélemény kompetencia idegen, helytelen, alaptalan és érvénytelen.

Mivel mind a pszichológusi, mind a pszichiáteri, így az egész szakvélemény helytelen, ezért a Pp. megfogalmazása alapján helyességéhez nyomatékos kétség fér, így aggályos is.

Régi Pp. 182. § (3) bekezdése alapján

(3) Ha a szakvélemény homályos, hiányos, önmagával vagy más szakértő véleményével, illetve a bizonyított tényekkel ellentétben állónak látszik, vagy helyességéhez egyébként nyomatékos kétség fér, a szakértő köteles a bíróság felhívására a szükséges felvilágosítást megadni. A fél erre irányuló indítványa alapján a bíróság más szakértőt rendelhet ki.

Fentiekből következik, hogy a pszichológus szakértői tevékenysége és a szakvélemény nem felel meg a Szaktv rendelkezéseinek:

3. § (1) *Az igazságügyi szakértő feladata, hogy a hatóság kirendelése vagy megbízás alapján, a tudomány és a műszaki fejlődés eredményeinek felhasználásával készített szakvéleménnyel, a függetlenség és pártatlanság követelményének megtartásával döntse el a szakkérdést, és segítse a tényállás megállapítását.*

(3) Az igazságügyi szakértő a tevékenységét e törvény és más jogszabályok rendelkezései, valamint a tevékenységére irányadó szakmai szabályok megtartásával, legjobb tudása szerint köteles végezni.

Mivel bár a II. fokú eljárásban az I. fokú eljárásban készített szakvélemény kiegészítését végül is [REDACTED] helyett [REDACTED] igazságügyi szakértő készítette el, azonban az egész szakvélemény alapját a [REDACTED] szakértő által készített szöveg képezi, így a teljes szakvélemény kompetencia idegensége, alaptalansága, érvénytelensége és aggályossága miatt kizárandó a bizonyítékok közül.

6. Adatvédelmi problémák

A személyes adatok kezelésével kapcsolatban is jogellenes tevékenység történt, tekintettel az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info tv.) előírásaira.

[REDACTED] igazságügyi szakértő megkapta a bíróságtól mint kirendelőtől, illetve felvette a vizsgálatkor a vizsgálandó felnőttek egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatait.

Mivel felnőtt személyek pszichológusi vizsgálatára nincs működési engedélye, ezért a felnőtt peres felek személyes adatait, azon belül különleges adatait, egészségügyi adatait az Info tv. 4. § (1) bekezdése szerint nem vehette volna át, nem kérhette volna el, és nem használhatta volna.

4. § (1) Személyes adat kizárólag egyértelműen meghatározott, jogszerű célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatokgyűjtésének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.

A felnőtt peres felek vizsgálatára nem volt és nincs joga a pszichológus szakértőnek, így személyes adataikat nem kezelheti.

Az Infotv. 3. § 3. pontja szerint a különleges adat szükségszerűen személyes adatnak számít. Ennek értelmében különleges adat a faji eredetre, a nemzetiséghez tartozásra, a politikai véleményre vagy pártállásra, a vallásos vagy más világnézeti meggyőződésre, az érdek-képviselői szervezeti tagságra, a szexuális életre vonatkozó személyes adat, az egészségi állapotra, a kóros szenvedélyre vonatkozó személyes adat, a bűnügyi személyes adat.

Az igazságügyi pszichológus szakvélemény 8. oldal utolsó mondata tartalmazza azt, hogy

„A pszichológus szakértő a tesztvizsgálatok konkrét számadatait, valamint a vizsgálatok nyers jegyzőkönyveit az ügyben kirendelt másik szakértőnek adhatja át.

Mivel a másik kirendelt szakértő a pszichiáter szakértő, aki a szakvéleményében maga írja, hogy a véleményét mindkét félnél részben a pszichológus szakértői vélemény figyelembevételével állapította meg, így egyértelmű, hogy számára a felek személyes adatai is átadásra kerültek.

Mivel a pszichológus szakértő nem kezelhette volna a felnőtt peres felek személyes adatait, így azokat nem is adhatta volna át másnak az Info tv. szerint, csak az érintett írásbeli hozzájárulásával, ami nem történt meg.

A különleges egészségügyi adatvédelmi kérdéseket az Info tv., az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény, az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény, valamint az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény rendelkezéseivel összhangban kell értékelni.

7. A jogszabályi hierarchia jogszabályi meghatározása

Magyarország Alaptörvénye

R) cikk

- (1) Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.
- (2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.

T) cikk

(1) Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg. Sarkalatos törvény eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet és a különleges jogrendben alkotott jogszabályok kihirdetésének szabályait.

(2) Jogszabály a törvény, a kormányrendelet, a miniszterelnöki rendelet, a miniszteri rendelet, a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete, az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete és az önkormányzati rendelet. Jogszabály továbbá a Honvédelmi Tanács rendkívüli állapot idején és a köztársasági elnök szükségállapot idején kiadott rendelete.

(3) Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.

(4) A sarkalatos törvény olyan törvény, amelynek elfogadásához és módosításához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

15. cikk (4) **A Kormány rendelete törvénnyel nem lehet ellentétes.**

18. cikk (3) **A Kormány tagja** törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján, feladatkörében eljárva, önállóan vagy más miniszter egyetértésével **rendeletet alkot, amely törvénnyel, kormányrendelettel és a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletével nem lehet ellentétes.**

A 3356/2019. AB végzés 12. pontja alapján

"... az alacsonyabb rendű jogszabály nem ronthatja le a magasabb rendű jogszabályt. A magyar jogrendben ezt az Alaptörvény T) cikk (2) bekezdése tartalmazza, amely sorrendben sorolja fel Magyarország jogszabályait, a 18. cikk (3) bekezdése pedig konkrétan előírja, hogy a Kormány tagja által alkotott rendelet nem lehet ellentétes törvénnyel."

A sorrend tehát adott, és az ellentétesség tilalma is.

8. Az igazságügyi pszichológus szakértői tevékenység végzéséhez szükséges képesítést meghatározó 9/2006. (II. 27.) IM rendelet 2. melléklet 21. pont jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenessége

Az igazságügyi pszichológus szakértői tevékenység végzéséhez, illetve az igazságügyi pszichológus szakértői névjegyzékbe való felvételhez más feltételek mellett az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény 5. § (2) bekezdés b) pontja alapján

a bölcsészettudományi alap végzettségű pszichológusnak

a) az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet 20. § (1) bekezdés (Klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálat) és az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 103. § (2) bekezdése (klinikai szakpszichológia) alapján,

b) először egy, az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet 10. § szerint egészségügyi felsőfokú szakirányú szakmai képzés keretében

c) az EMMI rendelet 1. melléklet 6. pontban feltüntetett, egymástól elkülönült, független és önálló két szakirány (gyermek és ifjúsági, vagy felnőtt) közül – a képzéssel azonos szakirányú szakmai gyakorlati bemeneti feltétellel - kiválasztott szakirányú - egészségügyi szakképesítésnek minősülő - klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológiai szakvizsgát kell letennie,

d) mely egészségügyi szakképesítést az oklevél megszerzését követően az **egészségügyi** szakképesítéssel rendelkező személyek alap- és működési nyilvántartásáról, valamint a működési nyilvántartásban nem szereplő személyek tevékenységének engedélyezéséről szóló 18/2007. EüM rendelet 4. §, valamint az Eütv. 111. § szerint az Állami Egészségügyi Ellátó Központ (ÁEEK) alapnyilvántartásba veszi, és vezeti, melynek célja más adatok mellett a megszerzett szakképesítés megnevezésének közhiteles tanúsítása,

e) majd ezután - a kizárólag az egészségügyi szakirányú szakképesítésre tekintettel végezhető - legalább 5 éves,

f) kizárólag az egészségügyi szakképesítés szakiránya szerinti, és az Eü. tv. 108. § (1) bekezdés szerint kizárólag az ÁEEK által - az alapnyilvántartás alapján - kiadott, a klinikai szakpszichológusi, mint egészségügyi ágazati szakmai képzés keretében megszerzett, a klinikai szakpszichológus mint egészségügyi dolgozó szakirányú egészségügyi szakképesítése (gyermek vagy felnőtt klinikai szakpszichológus) megnevezésének az Eütv. 112. § (2) szerinti közhiteles tanúsítására - az EüM rendelet 2. mellékletének II. 1. pontja alapján - szolgáló működési engedély birtokában,

g) az abban meghatározottak szerint megkezdett, az Eütv. 103. § (2) bekezdés c) pontja szerinti, csak az általa elvégzett és gyakorolt szakirányú szakképesítéshez kötött módon, és csak a szakirány szerinti szakképesítéshez kötött személyekre (felnőtt, vagy gyermek) pszichodiagnosztikai vizsgálatot, mint egészségügyi ellátási szolgáltatásnak minősülő, klinikai szakpszichológiai szakmai tevékenységet kell végeznie,

h) mely képesítés és tevékenység által az igazságügyi pszichológus szakértő klinikai szakpszichológusi végzettsége alapján mint egészségügyi dolgozó az egészségügyi szakterülethez tartozik, így rá, illetve az általa végzett, végezhető tevékenységre az egészségügyi szakmai, ágazati jogszabályok érvényesek, és azok alapján tevékenykedhet csak, mely tényből következik, hogy

i) az igazságügyi pszichológus szakértői tevékenység végzésére való jogosultság terjedelmét az igazságügyi szakértő egészségügyi képesítése adja, és nem a szakértői névjegyzékbe bejegyzett szakterület, valamint

j) az igazságügyi pszichológus szakértő általi - a szakvélemény elkészítéséhez szükséges - pszichodiagnosztikai vizsgálat elvégzése csak a klinikai szakpszichológus mint egészségügyi dolgozó adott szakirányú (gyermek vagy felnőtt) képesítése alapján - csak az adott szakirányra (gyermek vagy felnőtt) - kiadott és ezért csak az adott (gyermek vagy felnőtt) szakirányon végezhető működési engedély szerint történhet, melyből következően

k) hibás az IM rendelet 2. számú melléklet 21. pontja, mivel az alapján a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia szakterületen a vizsgálandó személy korától függetlenül (akár felnőtt, akár gyermek) vizsgálhat és szakérthet bármelyik szakirányon végzett klinikai szakpszichológus, tehát akár a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológia szakvizsgálóval rendelkező, akár a klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológia szakvizsgálóval rendelkező szakértő, aki egyúttal egészségügyi dolgozó is a klinikai szakpszichológusi szakképesítéséből fakadóan, sőt az igazságügyi szakértői minősítése, besorolása eleve csak az egészségügyi szakirányú szakképesítéséből fakad(hat), mint alapfeltétel, ezért

l) a 9/2006. IM rendelet 2. számú melléklet 21. pontjába foglalt jogszabályi rendelkezés, vagyis az egészségügyi dolgozónak minősülő, klinikai szakpszichológus szakképesítésű igazságügyi szakértő által végezhető igazságügyi szakértői tevékenységre, illetve az ezen tevékenységhez szükséges szakirányú képesítési feltételre vonatkozó vagylagosság, azaz a két különböző szakirányú (gyermek vagy felnőtt) képesítési lehetőség - igazságügyi szakértői vizsgálatba vont vizsgálandó személy korára tekintet nélkül való - vagylagosságának miniszteri rendeleti megengedése

ellentétes

az azonos tárgykörbe (képesítési feltétel) tartozó, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 108. § (1) bekezdésben, a 110. § (2) bekezdésben, a 111. § (1)-(5) bekezdésekben és a 112. § (2)-(4) bekezdésekben - az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet 1. sz. melléklet 6. pontja és 8. melléklete által meghatározott két különböző szakpszichológusi szakképesítésre tekintettel - meghatározott magasabb rendű jogszabályi rendelkezésekkel,

mivel az 1997. évi CLIV. törvény fent hivatkozott rendelkezései alapján az egészségügyi dolgozónak minősülő, klinikai szakpszichológus szakképesítésű igazságügyi szakértő által végezhető igazságügyi szakértői tevékenység, illetve az ezen tevékenységhez szükséges szakirányú képesítési feltétel szakirány szerint - állami szerv által nyilvántartottan - kizárólagosan meghatározott, azaz a szakértői vizsgálathoz szükséges szakirányú (gyermek vagy felnőtt) képesítés csak az igazságügyi szakértői vizsgálatba vont vizsgálandó személy korára (gyermek vagy felnőtt) való tekintettel határozható meg, adható meg, a vagylagosság nem megengedett, tiltott

mely jogszabályi ellentétesség az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdésébe ütközően sérti a jogszabályi hierarchiát, mely jogszabályi alaptörvény-ellenesség tiltott, és ezért megszüntetendő.

9. Javaslat a jogszabály Alaptörvénynek megfelelő módú módosításához

Az alaptörvény-ellenes 9/2006 IM rendelet 2. sz. melléklet 21. pontját az alábbiak szerint kellene módosítani ahhoz, hogy megfeleljen egyrészt a jogszabályi hierarchiának, másrészt a még mindig hatályos 20. számú módszertani levél III.2.1.1. A vizsgálatok általános jellemzői című pontjának megállapításának, mely alátámasztja a 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet 20/A. § (1) bekezdés rendelkezését akkor, amikor a gyermekelhelyezéssel kapcsolatos perekre azt írja, hogy

„Nem a családokat, hanem a családi kötelékben élő egyes személyeket vizsgáljuk.”

A vizsgálat tárgyát az ilyen esetekben a kirendelésben megjelölt személyek közötti releváns kapcsolat képezi, így helyes az a minisztériumi ajánlás és bírói gyakorlat, hogy az ilyen vizsgálathoz a személyek ugyanazon szakértő általi vizsgálata szükséges.

2. számú melléklet a 9/2006. (II. 27.) IM rendelethez

Igazságügyi szakértői szakterületek és az azokhoz kapcsolódó képesítési feltételek az orvosi, továbbá egyes pszichológiai és biológiai területeken

Szakterület megnevezése	Képesítési feltétel
21. klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia	a) okleveles pszichológus és klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológia szakvizsga felnőtt vizsgálatokor
	b) okleveles pszichológus és klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológia szakvizsga gyermek vizsgálatokor
	c) okleveles pszichológus és klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológia szakvizsga és klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológia szakvizsga felnőtt és gyermek együttes, illetve család vizsgálatokor

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az Indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdés b) pontjával, valamint a 27. § (1) bekezdés b) pontjával összhangban a rendes jogorvoslati lehetőségét már kimerítette, tekintettel arra, hogy az I. fokú ítélet ellen időben fellebbezett, amelyet a Budapest Környéki Törvényszék mint II. fokú bíróság I.Pf.20.546/2021/78. számú jogerős ítéletével érdemben elbírált.

Az ügyben még nem volt felülvizsgálati eljárás, azonban Indítványozó felülvizsgálati kérelmet kíván benyújtani részben a jelen alkotmányjogi panaszban kérelmezett ügyben, azonban a Kúria esetleges elutasító, vagy visszautasító végzése esetén, azaz, ha nem érdemben bírálja el a jelen alkotmányjogi panaszban meghatározott kérelmet a Kúria, akkor az Alkotmánybíróságra való – érdemi vizsgálatra vonatkozó kérelem – benyújtási határidő letelte miatt érdemi alkotmányjogi panasz vizsgálatra már nem lesz lehetőség.

Indítványozó nem kezdeményezett perújítást.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Budapest Környéki Törvényszék jogerős ítéletét mint eljárást befejező végzését az Indítványozó 2023. április 13. napján vette kézhez, tehát az Abtv. 30. § (1) bekezdése, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 28.§ (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz 2023. 06. 12. napig benyújtható, így a jelen panasz határidőben kerül benyújtásra.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az Indítványozó személyes érintettségét igazolja, hogy Indítványozó alperes volt a jogerős ítélet által lezárt ügyben. Ezt bizonyítja valamennyi mellékelt bírósági dokumentum.

e) Annak bemutatása, hogy a megsemmisíteni kért bírói döntés az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

A támadott, megsemmisíteni kért bírói döntés, a Budapest Környéki Törvényszék mint II. fokú bíróság I.Pf. 20.546/2021/78 számú jogerős ítélete (P/11 melléklet) az ügy érdemében hozott döntés.

f) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés „alapvető alkotmányjogi jelentőségű” (Abtv. 29. §) a következők miatt.

Indítványozó mind az I. fokú, mind a II. fokú eljárásban írásban jelezte a jelen panasz tárgyát képező jogszabályi alaptörvény-ellenességet, és kérelmezte az eljáró bíróságoktól mindkét eljárásban külön-külön is, hogy egyedi normakontroll eljárás iránt az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál

kezdemenyezzék a tárgyi jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezés alkalmazásának kizárását, egyúttal az alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezés alapján készített szakvélemény mint bizonyíték kizárását is, tekintettel arra is, hogy az alaptörvény-ellenességet a beadványaim alapján nyilvánvalóan észlel(het)te is. Mivel a bíróságok mindkét esetben arra hivatkozva utasították el a kérelmemet, hogy nem észlelték az alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességét, így a bíróságok egyrészt egy alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezést alkalmaztak, másrészt az alkalmazott alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezéssel elfogadták, jóváhagyták az alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezés alapján kirendelt igazságügyi pszichológus szakértő kompetenciahiánya miatt az Indítványozó személyes adatainak védelméhez való jog megsértését, valamint a döntésüket, az ítéletüket részben az alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezésre alapozva hozták meg, így a döntéshez közvetetten alkalmazott alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezés alkalmazásával Indítványozótól megvonták a tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint az alkalmazott Alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezés Alaptörvény-ellenessége mint alapjogsérelem fenntartása miatt az az alapján készített szakvéleményt mint bizonyítékot kizárás helyett felhasználták, mely a bírói döntést is érdemben befolyásolta.

g) A panasz az alábbiakban kifejtettek szerint hangsúlyozottan nem ütközik az ún. negyedfokú jogorvoslat tilalmának elvébe, tekintettel legfőképpen arra, hogy felülvizsgálati eljárásra még nem került sor, viszont ezen kívül a beadványban foglaltakat semmiképpen nem lehet ekként értelmezni, az egyértelműen ellentétes lenne az Indítványozó előadásával és annak szándékolt tartalmával. Az Indítványozó tisztában van vele, hogy a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon. {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]} A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat. {3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [20]}. Indítványozó kérelme nem is erre irányul - még burkoltan sem -, hanem annak megállapítására, hogy az első és másodfokú bíróságok ítélete megsértette a tisztességes eljáráshoz való jogát.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Megsértett rendelkezések:

- Alaptörvény 18. cikk

(3) A Kormány tagja törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján, feladatkörében eljárva, önállóan vagy más miniszter egyetértésével rendeletet alkot, amely törvénnyel, kormányrendelettel és a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletével nem lehet ellentétes.

- Alaptörvény VI. cikk

(3) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

- Alaptörvény XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

A kérelem anyagi jogi alapjai

A kérelem anyagi jogi alapja egyrészt Magyarország Alaptörvényének 18. cikk (3) bekezdése (jogszabályi hierarchia betartásának követelménye és az ellentétesség tilalma), másrészt VI. cikk (3) bekezdése (személyes adatok védelme),

illetve az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog – bírósághoz való jog, a szükséges bizonyítás alapján történő bírói döntéshez való jog, a hatékony bírói jogvédelemhez való jog, az indokolt bírói döntéshez való jog).

A kérelem eljárásjogi alapjai

a/ az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja (*alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját*), valamint az Abtv. 26. § (1) bekezdése, amelyek alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját, és ha a hatályos jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességét megállapítja, a jogszabályi rendelkezést az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján megsemmisíti, és az alapján az egyedi ügyben hozott bírói döntést megsemmisíti, illetve

b/ az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja (*Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját*), valamint az Abtv. 27.§-a, amely alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangját, és ha megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, a döntést az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján megsemmisíti.

b) A megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének indokolása:

Az igazságügyi pszichológus szakértői tevékenység végzéséhez, illetve az igazságügyi pszichológus szakértői névjegyzékbe való felvételhez más feltételek mellett az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény 5. § (2) bekezdés b) pontja alapján

a bölcsészettudományi alap végzettségű pszichológusnak

a) az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet 20. § (1) bekezdés (Klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálat) és az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 103. § (2) bekezdése (klinikai szakpszichológia) alapján,

b) először egy, az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet 10. § szerint egészségügyi felsőfokú szakirányú szakmai képzés keretében

c) az EMMI rendelet 1. melléklet 6. pontban feltüntetett, egymástól elkülönült, független és önálló két szakirány (gyermek és ifjúsági, vagy felnőtt) közül – a képzéssel azonos szakirányú szakmai gyakorlati bemeneti feltétellel - kiválasztott szakirányú - egészségügyi szakképesítésnek minősülő - klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológiai szakvizsgát kell letennie,

d) mely egészségügyi szakképesítést az oklevél megszerzését követően az **egészségügyi** szakképesítéssel rendelkező személyek alap- és működési nyilvántartásáról, valamint a működési nyilvántartásban nem szereplő személyek tevékenységének engedélyezéséről szóló 18/2007. EüM rendelet 4. §, valamint az Eütv. 111. § szerint az Állami Egészségügyi Ellátó Központ (ÁEEK) alapnyilvántartásba veszi, és vezeti, melynek célja más adatok mellett a megszerzett szakképesítés megnevezésének közhiteles tanúsítása,

e) majd ezután - a kizárólag az egészségügyi szakirányú szakképesítésre tekintettel végezhető - legalább 5 éves,

f) kizárólag az egészségügyi szakképesítés szakiránya szerinti, és az Eü. tv. 108. § (1) bekezdés szerint kizárólag az ÁEEK által - az alapnyilvántartás alapján - kiadott, a klinikai szakpszichológusi, mint egészségügyi ágazati szakmai képzés keretében megszerzett, a klinikai szakpszichológus mint egészségügyi dolgozó szakirányú egészségügyi szakképesítése (gyermek vagy felnőtt klinikai szakpszichológus) megnevezésének az Eütv. 112. § (2) szerinti közhiteles tanúsítására - az EüM rendelet 2. mellékletének II. 1. pontja alapján - szolgáló működési engedély birtokában,

g) az abban meghatározottak szerint megkezdett, az Eütv. 103. § (2) bekezdés c) pontja szerinti, csak az általa elvégzett és gyakorolt szakirányú szakképesítéshez kötött módon, és csak a szakirány szerinti szakképesítéshez kötött személyekre (felnőtt, vagy gyermek) pszichodiagnosztikai vizsgálatot, mint egészségügyi ellátási szolgáltatásnak minősülő, klinikai szakpszichológiai szakmai tevékenységet kell végeznie,

h) mely képesítés és tevékenység által az igazságügyi pszichológus szakértő klinikai szakpszichológusi végzettsége alapján mint egészségügyi dolgozó az egészségügyi szakterülethez tartozik, így rá, illetve az általa végzett, végezhető tevékenységre az egészségügyi szakmai, ágazati jogszabályok érvényesek, és azok alapján tevékenykedhet csak, mely tényből következik, hogy

i) az igazságügyi pszichológus szakértői tevékenység végzésére való jogosultság terjedelmét az igazságügyi szakértő egészségügyi képesítése adja, és nem a szakértői névjegyzékbe bejegyzett szakterület, valamint

j) az igazságügyi pszichológus szakértő általi - a szakvélemény elkészítéséhez szükséges - pszichodiagnosztikai vizsgálat elvégzése csak a klinikai szakpszichológus mint egészségügyi dolgozó adott szakirányú (gyermek vagy felnőtt) képesítése alapján – csak az adott szakirányra (gyermek vagy felnőtt) - kiadott és ezért csak az adott (gyermek vagy felnőtt) szakirányon végezhető működési engedély szerint történhet, melyből következően

k) hibás az IM rendelet 2. számú melléklet 21. pontja, mivel az alapján a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológia szakterületen a vizsgálandó személy korától függetlenül (akár felnőtt, akár gyermek) vizsgálhat és szakérthet bármelyik szakirányon végzett klinikai szakpszichológus, tehát akár a klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológia szakvizsgával rendelkező, akár a klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológia szakvizsgával rendelkező szakértő, aki egyúttal egészségügyi dolgozó is a klinikai szakpszichológusi szakképesítéséből fakadóan, sőt az igazságügyi szakértői minősítése, besorolása eleve csak az egészségügyi szakirányú szakképesítéséből fakad(hat), mint alapfeltétel, ezért

a 9/2006. IM rendelet 2. számú melléklet 21. pontjába foglalt jogszabályi rendelkezés, vagyis az egészségügyi dolgozónak minősülő, klinikai szakpszichológus szakképesítésű igazságügyi szakértő által végezhető igazságügyi szakértői tevékenységre, illetve az ezen tevékenységhez szükséges szakirányú képesítési feltételre vonatkozó vagylagosság, azaz a két különböző szakirányú (gyermek vagy felnőtt) képesítési lehetőség - igazságügyi szakértői vizsgálatba vont vizsgálandó személy korára tekintet nélkül való – vagylagosságának miniszteri rendeleti megengedése

ellentétes

az azonos tárgykörbe (képesítési feltétel) tartozó, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 108. § (1) bekezdésben, a 110. § (2) bekezdésben, a 111. § (1)-(5) bekezdésekben és a 112. § (2)-(4) bekezdésekben - az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet 1. sz. melléklet 6. pontja és 8. melléklete által meghatározott két különböző szakpszichológusi szakképesítésre tekintettel - meghatározott magasabb rendű jogszabályi rendelkezésekkel,

mivel az 1997. évi CLIV. törvény fent hivatkozott rendelkezései alapján az egészségügyi dolgozónak minősülő, klinikai szakpszichológus szakképesítésű igazságügyi szakértő által végezhető igazságügyi szakértői tevékenység, illetve az ezen tevékenységhez szükséges szakirányú képesítési feltétel szakirány szerint - állami szerv által nyilvántartottan - kizárólagosan meghatározott, azaz a szakértői vizsgálatához szükséges szakirányú (gyermek vagy felnőtt) képesítés csak az igazságügyi szakértői vizsgálatba vont vizsgálandó személy korára (gyermek vagy felnőtt) való tekintettel határozható meg, adható meg, a vagylagosság nem megengedett, tiltott

mely jogszabályi ellentétesség az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdésébe ütközően sérti a jogszabályi hierarchiát, mely jogszabályi alaptörvény-ellenesség tiltott, és ezért megszüntetendő, ugyanis a 3356/2019. AB végzés 12. pontja alapján

"... az alacsonyabb rendű jogszabály nem ronthatja le a magasabb rendű jogszabályt. A magyar jogrendben ezt az Alaptörvény T) cikk (2) bekezdése tartalmazza, amely sorrendben sorolja fel Magyarország jogszabályait, a 18. cikk (3) bekezdése pedig konkrétan előírja, hogy a Kormány tagja által alkotott rendelet nem lehet ellentétes törvénnyel."

Az igazságügyi szakértői tevékenység végzésére való jogosultság terjedelmét elsősorban a szakértővé váláshoz szükséges képesítésre, illetve a képesítés alapján végezhető szakmai, működési szabályokra vonatkozó jogszabályok rendelkezései, másodsorban a névjegyzékbe bejegyzett szakterület adja. Amennyiben az elsőként figyelembe veendő rendelkezések ellentétesek a másodsorban lévőkkel, és fennáll a jogszabályi hierarchia is, akkor a másodsorban lévők nem relevánsak, nem vehetők figyelembe alaptörvény ellenesség miatt. Ekképpen a vizsgálat elvégzésére feljogosító vagylagos feltétel alaptörvényellenes.

2. A 9/2006. IM rendelet 2. számú melléklet 21. pontjába foglalt jogszabályi rendelkezés alapján történt bíróság általi igazságügyi pszichológus szakértői kirendelés alapján, amennyiben a szakértő a nem megfelelő, azaz nem az ő saját igazságügyi pszichológus szakértő képesítése szerinti korosztályt megvizsgálja, akkor ő mint vizsgáló szakértő a vizsgálat során megkért és a vizsgált személytől megkapott, a szakvélemény elkészítéséhez is szükséges személyes adatok a szakértőhöz jogellenesen kerülnek adatkezelésre, melynek során a vizsgált személynek az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésben rögzített személyes adataihoz fűződő védelme nem érvényesül, mert a szakértő a nem a szakirányába tartozó tevékenységi és a működési engedély hiányában nem jogosult adatkezelésre, ugyanakkor a bírósági kirendelés alapján a vizsgálandó személy mégis köteles alávetni magát a szakértői vizsgálatnak.

A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz való jog [(1) bekezdés] sérelmének bizonyítása

1. Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

2. Az Alkotmánybíróság Alaptörvény hatálybalépését követően is töretlen gyakorlata az, amit az Alkotmánybíróság a 6/1998. (III. 11.) AB határozatában megállapított, hogy a tisztességes eljárás (fair trial) olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni (20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [15]). Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás "méltánytalan vagy "igazságtalan", avagy "nem tisztességes [ABH 1998, 95.] {legutóbb megerősítette a 3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [17]}.

3. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog értelmezésére vonatkozó alkotmánybírósági gyakorlatot legutóbb a 3025/2016. (II. 23.) AB határozat foglalta össze. E döntés indokolásának [19] bekezdése szerint „... egy eljárás tisztességességét mindig esetről esetre lehet csak megítélni, a konkrét ügy körülményeinek figyelembe vételével, ettől függetlenül ugyanakkor nevesíteni lehet számos olyan követelményt, amelyeknek egy eljárásnak meg kell felelnie ahhoz, hogy tisztességesnek minősüljön. Polgári peres eljárásban így a tisztességes bírósági tárgyalás követelményének része a bírósághoz fordulás joga [...] a tárgyalás igazságosságának biztosítása [...], a tárgyalás nyilvánossága és a bírósági döntés nyilvános kihirdetése [...], a törvény által létrehozott bíróság [...], független és pártatlan eljárása [...], illetve a perek ésszerű időn belül való befejezése [...]”.

4. A tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos érvényesülése tehát magában foglalja az eljárás azon követelményét, hogy az megindítható legyen egy arra hatáskörrel rendelkező bírói fórum előtt. Ahogy azt az Alkotmánybíróság már az Alkotmány 57. §-ával összefüggésben is kifejtette - amely esetjogot az alaptörvényi megfogalmazás azonossága miatt (1) a mai napig irányadónak tart a fórum -, az eljárásnak ahhoz kell vezetnie, hogy a bíróság a perbe vitt jogokat és kötelezettségeket az ott írt módon valóban "elbírálja": az összes, az Alkotmányban részletezett követelmény - a bíróság törvény által felállított volta, függetlensége és pártatlansága, az, hogy a tárgyalás igazságosan (a nemzetközi egyezmények szóhasználatával: fair, équitabement, in billiger Weise) és nyilvánosan folyjék - ezt a célt szolgálja, csak e követelmények teljesítésével lehet alkotmányosan véglegesnek számító, érdemi, a jogot megállapító döntést hozni.

5. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben azt is rögzítette, hogy a bírósághoz való fordulás alapvető joga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, "elszenvedői" a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogait és kötelezettségeiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére. [59/1993. (XI. 29.) AB határozat].

6. Az Alaptörvény az anyagi igazság érvényre juttatásához szükséges és az esetek többségében alkalmas eljárásra ad jogot. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése a bírósági eljáráshoz biztosít jogot, és nem azt garantálja, hogy annak eredménye minden esetben helyes lesz.

c) A fenti elvek alkalmazása jelen ügyre

A tisztességes eljáráshoz való jog – a szükséges bizonyítás alapján történő bírói döntéshez való jog, a hatékony bírói jogvédelemhez való jog, az indokolt bírói döntéshez való jog

Indítványozó a mellékelt P/4 és P/9 számú mellékletek tanúsága szerint is mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróságnak, valamint az I. fokú eljárásban az eljáró bírónak a tárgyaláson, valamint a szakvéleményre tett észrevételben is felhívta a figyelmét, hasonlóan a jelen panaszban leírt részletességgel arra, hogy a 9/2006. IM rendelet 2. számú melléklet 21. pontja miért alaptörvény ellenes, amelyet a jogvégzett bírók nyilvánvalóan vagy nem olvastak el, vagy elolvastak, de valamiért nem merték, vagy nem akarták vállalni azt, hogy bírói normakontroll jogukkal élve felterjesszék az Alkotmánybíróságra a kérelmet és annak eldöntéséig felfüggeszék az eljárást, mert

az nyilvánvaló, hogy észlelniük kellett a hivatkozott jogszabályi előírás alaptörvény-ellenességét, mégis azt írták mindkét fórumon a kérelemre hozott végzésükben, hogy nem észlelték az alaptörvény-ellenességet.

Emiatt a bíróságok eljárása nem volt tisztességes, nem volt független és pártatlan, tekintettel arra is, hogy a probléma gyökere az, hogy az igazságügyi pszichológus szakértők munkájára szüksége van a bíróságoknak, azonban olyan igazságügyi pszichológus szakértő, akinek mindkét szakirányú, tehát felnőtt és gyermek szakirányú végzettsége is van, az utóbbi időkig csak kettő volt, illetve az elmúlt években néhány további személy rövidített képzésben megszerezte a másik szakirányú végzettséget is, de ez még mindig kevés, mivel egy teljes családi vizsgálatot a legteljesebben, a leghatékonyabban nem másik szakirányú társszakértő bevonásával lehet elvégezni, hanem csak úgy, ha egy szakértő van, aki a családok minden tagját, tehát a kiskorút gyermeket és a felnőtt szülőt is önmaga vizsgál meg a házassági, illetve a gyermekelhelyezési perekben. Mivel viszont a két szakirány nagyon más képzést igényel és nem véletlen, hogy a klinikai szakpszichológusok mindegyike kizárólag az általa választott szakirányon végzi a működését, ezért nem lehetséges és elfogadhatatlan, hogy egy életbevágó, egzisztenciálisan meghatározó helyzetben mégis „áttevedjen” a másik szakirány szerinti működésre, vizsgálatra.

Tehát a jelen ügyben eljáró bírónak, bíróságoknak igenis a törvény, az Alaptörvény betartásával, az Alaptörvény szerinti jogszabályi rendelkezésekre tekintettel kellett volna eljárniuk, amelyet tehát megtagadtak azzal, hogy nem biztosították Indítványozó számára az Alaptörvénynek való alávetettség tekintettel a hatékony bírói jogvédelemhez való jogot, az indokolt bírói döntéshez való jogot, és mindezekkel a szükséges bizonyítás alapján történő bírói döntéshez való jogot, mivel a bíróságok nem indokolták részletesen a kérelem elutasítását, nem biztosították a bizonyítás alapján történő bírói döntést és a hatékony bírói jogvédelmet sem.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, hogy az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Indítványozó eddig nem kezdeményezte bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

b) Ügyvédi vagy kamarai jogtanácsosi meghatalmazás eredeti példánya, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el.

Indítványozó jogi képviselő nélkül jár el.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Indítványozó ezúton kifejezetten nyilatkozik, hogy az Abtv. 52. § (5) bekezdése értelmében kéri adatai zártan kezelését, és erről külön adatkezelési nyilatkozatban is nyilatkozik (P/12 melléklet).

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata

Mellékelten csatolom az alábbi dokumentumokat, melyek mindegyike alátámasztja Indítványozó érintettségét:

- Budakörnyéki Járásbíróság 12.P.20.048/2019/8 sz. szakértő kirendelő végzés I. fok
- szakvélemény I. fokon 12.P.20.048/2019/30 sz.
- [REDACTED] bírói normakontroll iránti kérelem I. fokú eljárásban
- Budakörnyéki Járásbíróság kérelem 12.P.20.048/2019/48 sz. elutasító végzése
- Budakörnyéki Járásbíróság 12.P.20.048/2019/78. sz. elsőfokú ítélete
- Budapest Környéki Törvényszék I.Pf.20.546/2021/31-I sz. szakértő kirendelő végzése II. fok
- szakvélemény II. fokon I.Pf.20.546/2021/38 sz.
- [REDACTED] bírói normakontroll iránti kérelem II. fokú eljárásban
- Budapest Környéki Törvényszék kérelem I.Pf.20.546/2021/66 sz. elutasító végzése
- Budapest Környéki Törvényszék I.Pf.20.546/2021/78. számú másodfokú ítélete

4. Összefoglalás

Összegezve a fentebb részletesen kifejtett indokaimat, az alábbiak állapíthatók meg:

1/ A megtámadott alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezés, a 9/2006. (II. 27.) IM rendelet 2. melléklet 21. pontja sérti az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdését, mert ellentétes az azonos tárgykörbe (képesítési feltétel) tartozó, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 108. § (1) bekezdésben, a 110. § (2) bekezdésben, a 111. § (1)-(5) bekezdésekben és a 112. § (2)-(4) bekezdésekben meghatározott magasabb rendű jogszabályi rendelkezésekkel, másrészt az az alapján történt bíróság általi szakértői kirendelés és vizsgálat - a nem megfelelő, azaz nem a szakértő képesítése szerinti korosztály vizsgálata során - sérti a vizsgáló szakértő által vizsgált személynek a személyes adataihoz való védelmét, így az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdését, mert a szakértő tevékenységi és a működési engedély hiányában nem jogosult adatkezelésre.

2/ A megtámadott első és másodfokú bírósági döntés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot (bíráshoz való jogot és kérelemhez kötöttség elve alapján történő bíráskodáshoz való jogot).

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a beadványban részletesen kifejtett indokok alapján egyrészt szíveskedjen megállapítani a Budakörnyéki Járásbíróság előtt 12.P.20.048/2019 számon I. fokon, valamint a Budapest Környéki Törvényszéken 1.Pf. 20.546/2021 számon II. fokon folyamatban volt eljárásokban a bizonyításhoz felhasznált szakértői vélemények elkészítéséhez, illetve a szakvéleményt elkészítő igazságügyi pszichológus szakértő kijelöléséhez alkalmazott jogszabály, az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló 9/2006. (II. 27.) IM rendelet 2. melléklet 21. pontjának Alaptörvény-ellenességét és az Abtv. 41. §-nak megfelelően szíveskedjen megsemmisíteni ezen Alaptörvénnyel ellentétes jogszabályi rendelkezést, másrészt szíveskedjen a Budapest Környéki Törvényszék mint II. fokú bíróság 1.Pf. 20.546/2021/78. számon hozott jogerős ítéletét, valamint a Budakörnyéki Járásbíróság mint elsőfokú bíróság 12..P.20.048/2019/78. számú ítéletét mint alaptörvény-ellenes bírói döntéseket megsemmisíteni.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a döntését a következő címre kézbesítse:

[REDACTED]

[REDACTED] 2023. június 08.

[REDACTED]

Mellékletek:

- P/1 Budakörnyéki Járásbíróság 12.P.20.048/2019/8 sz. szakértő kirendelő végzés I. fok
- P/2 [REDACTED] szakértő működési engedélye
- P/3 szakvélemény I. fok (12.P.20.048/2019/30 sz.)
- P/4 [REDACTED] bírói normakontroll iránti kérelem I. fokú eljárásban
- P/5 Budakörnyéki Járásbíróság kérelem 12.P.20.048/2019/48 sz. elutasító végzése
- P/6 Budakörnyéki Járásbíróság 12.P.20.048/2019/78. sz. elsőfokú ítélete
- P/7 Budapest Környéki Tvszék 1.Pf.20.546/2021/31-I. sz. szakértő kirendelő végzése II. fok
- P/8 szakvélemény II. fok (1.Pf.20.546/2021/38 sz.)
- P/9 [REDACTED] bírói normakontroll iránti kérelem II. fokú eljárásban
- P/10 Budapest Környéki Törvényszék kérelem 1.Pf.20.546/2021/66 sz. elutasító végzése
- P/11 Budapest Környéki Törvényszék 1.Pf.20.546/2021/78. számú másodfokú ítélete
- P/12 [REDACTED] Adatkezelési nyilatkozat

